

Καλλιτεχνική Έκφραση, Συνεργατική Μάθηση και Ψηφιακός Εγγραμματισμός στο Νηπιαγωγείο: Η περίπτωση του έργου eTwinning “Μικροί Ζωγράφοι-Μεγάλα Έργα”

Νηπιαγωγείο Αεροπορικής
Βάσης Ανδραβίδας

ΓΕΝΙΚΑ

- Το έργο δημιουργήθηκε από τη συνεργασία των **Νηπιαγωγείων Λάππα και Αεροπορικής Βάσης Ανδραβίδας**.
- Εμπλούτισε το Εργαστήριο Δεξιοτήτων “Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη” μέσω της δημοκρατικής συμμετοχής των παιδιών σε αποφάσεις, της συνεργασίας με άλλο νηπιαγωγείο και της αλληλεπίδρασης..
- Είχε πειραματικό χαρακτήρα, καθώς αποσκοπούσε στην εξοικείωση των νηπιαγωγών με την πλατφόρμα, τα ψηφιακά εργαλεία και την φιλοσοφία που το κυβερνά.

Οι προβληματισμοί των νηπιαγωγών...

- Πώς εντάσσονται παιδιά αυτής της ηλικίας σε μια δημιουργική συνεργασία εξ' αποστάσεως;
- Ποιά έργα είναι κατάλληλα για αυτή την ηλικία και πώς τα προσεγγίζουμε με παιγνιώδη τρόπο;
- Ποιές τεχνικές και υλικά μπορούν να ενεργοποιήσουν τη δημιουργικότητα των παιδιών;
- Πώς ενσωματώνουμε την τεχνολογία με τρόπο κατάλληλο ή προσιτό στην προσχολική ηλικία και μάλιστα σε ένα πρόγραμμα με καλλιτεχνικό περιεχόμενο;
- Πώς θα γίνει η ανταλλαγή υλικού και εμπειριών μεταξύ των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων;
- Ποιές είναι οι δυσκολίες που ενδέχεται να προκύψουν;
- Τι είδους ψηφιακές και παιδαγωγικές δεξιότητες απαιτούνται για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος;
- Με ποιους τρόπους αξιολογούμε τη συμμετοχή των παιδιών και τη συνολική εκπαιδευτική διαδικασία;
- Πώς μετατρέπεται η εμπειρία μας σε καλή πρακτική για μελλοντικά προγράμματα;
- Ποια οφέλη μπορούμε να αποκομίσουμε σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο;
- Πως διαχειριζόμαστε τον αυξημένο φόρτο εργασίας και τις προκλήσεις συνεργασίας με ένα άλλο νηπιαγωγείο;

Μεθοδολογική Ταυτότητα Προγράμματος

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με βάση τη **μέθοδο project**, ακολουθώντας τις τέσσερις βασικές φάσεις: διερεύνηση ενδιαφερόντων, σχεδιασμός δράσεων, υλοποίηση και αναστοχασμός. Η έναρξη έγινε με βάση τα αυθόρμητα ερωτήματα και τις προσδοκίες των παιδιών, ενισχύοντας τη **συμμετοχικότητα και την παιδοκεντρική μάθηση**.

Το σχέδιο ενσωμάτωσε επίσης στοιχεία **καλλιτεχνικής παιδαγωγικής (arts integration)**, αξιοποιώντας την τέχνη ως βασικό εργαλείο σκέψης, έκφρασης και διαθεματικής σύνδεσης. Επιπλέον, εφαρμόστηκαν πρακτικές **αναδυόμενης μάθησης**, δίνοντας χώρο για εξέλιξη και προσαρμογή του περιεχομένου ανάλογα με τις ιδέες, τα ενδιαφέροντα και τις δράσεις των παιδιών.

Η συνεργασία μέσω eTwinning και η χρήση ψηφιακών εργαλείων ενίσχυσαν την ανάπτυξη δεξιοτήτων του 21ου αιώνα και υποστήριξαν ένα πλούσιο, αυθεντικό μαθησιακό περιβάλλον.

Ο Σκοπός: “Τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με ποικίλα εικαστικά έργα τέχνης, ώστε να αναπτύξουν αισθητική αντίληψη και κρίση, να εκφράσουν δημιουργικά τις ιδέες και τα συναισθήματά τους, να γίνουν δεκτικά σε αξίες του παγκόσμιου πολιτισμού, αντλώντας ευχαρίστηση από την καλλιτεχνική δημιουργία”. Αναφέρθηκε στην **1η σελίδα του TwinSpace** μαζί με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα”.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Τα παιδιά θα έρθουν σε επαφή με ποικίλα εικαστικά έργα τέχνης, ώστε να αναπτύξουν αισθητική αντίληψη και κρίση, να εκφράσουν δημιουργικά τις ιδέες και τα συναισθήματά τους, να γίνουν δεκτικά σε αξίες του παγκόσμιου πολιτισμού, αντλώντας ευχαρίστηση από την καλλιτεχνική δημιουργία.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Να παρατηρούν έργα τέχνης κάνοντας υποθέσεις για το περιεχόμενό τους.
- Να συσχετίζουν προσωπικές εμπειρίες και συναισθήματα που προκύπτουν από ένα έργο τέχνης.
- Να συνεργάζονται για τη δημιουργία καλλιτεχνημάτων (και με τη χρήση εργαλείων web 2 μέσω των εργαλείων της πλατφόρμας e-Twinning και ιδιαίτερα του TwinSpace).
- Να ονομάζουν γνωστούς εικαστικούς και ζωγράφους και να προσδιορίζουν τα βασικά μηνύματα που επικοινωνούν μέσα από τα έργα τους.
- Να προσδιορίζουν τεχνικές και τεχνοτροπίες δημιουργίας και αναπαράστασης εικαστικών έργων.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΝΕΟ ΠΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

- Να παρατηρούν έργα τέχνης κάνοντας υποθέσεις για το περιεχόμενό τους. (ΠΣ, Δημιουργία και Έκφραση, Εικαστικά, Υποενότητα Παρατήρηση, σελ. 102)
- Να συσχετίζουν προσωπικές εμπειρίες και συναισθήματα που προκύπτουν από ένα έργο τέχνης. (ΠΣ, Δημιουργία και Έκφραση, Εικαστικά, Υποενότητα Έκφραση-Δημιουργία, σελ. 102)
- Να συνεργάζονται για τη δημιουργία καλλιτεχνημάτων (και με τη χρήση εργαλείων web 2 μέσω των εργαλείων της πλατφόρμας eTwinning και ιδιαίτερα του TwinSpace). (ΠΣ, Δημιουργία και Έκφραση, Εικαστικά, Υποενότητα Συνεργατική Δημιουργία, σελ. 103)
- Να ονομάζουν γνωστούς εικαστικούς και ζωγράφους και να προσδιορίζουν τα βασικά μηνύματα που επικοινωνούν μέσα από τα έργα τους. (ΠΣ, Δημιουργία και Έκφραση, Εικαστικά, Υποενότητα Γνώση Τέχνης, σελ. 101)
- Να προσδιορίζουν τεχνικές και τεχνοτροπίες δημιουργίας και αναπαράστασης εικαστικών έργων. (ΠΣ, Δημιουργία και Έκφραση > Εικαστικά > Υποενότητα Δημιουργία με ποικιλία υλικών, σελ. 101)

Οι προσδοκίες των παιδιών...

Σε ένα twinboard (εργαλείο που παρέχει η πλατφόρμα) παρουσιάστηκαν οι προσδοκίες των παιδιών.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ			Add item
ΚΑΤΕΡΙΝΑ Πως φτιάχνονται τα χρώματα;	ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ποιες τεχνικές χρησιμοποιούν;	ΜΑΡΙΑ Πως δημιουργούνται τα ψυχρά χρώματα;	
ΔΑΝΑΗ Πως φτιάχνονται οι πίνακες;	ΣΤΕΛΛΑ Από που παίρνει τις ιδέες του ο ζωγράφος;	ΣΤΕΦΑΝΙΑ Πως ζωγραφίζουν τα πρόσωπα οι ζωγράφοι;	
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Τα χρώματα εκφράζουν συναισθήματα;	ΓΙΩΡΓΟΣ Πως δημιουργούν αφηρημένη τέχνη;	ΝΙΚΟΛΑΣ τι υλικά χρειάζεται ένας ζωγράφος;	
ΙΩΑΝΝΑ Πώς σκέφτονται οι ζωγράφοι όλα αυτά τα πράγματα και τα κάνουν;	Χρήστος Πώς ζωγραφίζουν αυτά που θέλουν; Με ποιες τεχνικές;	ΜΑΥΡΕΤΑ ΠΩΣ ΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ ΦΤΙΑΧΝΟΥΝ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΜΑΤΑ;	

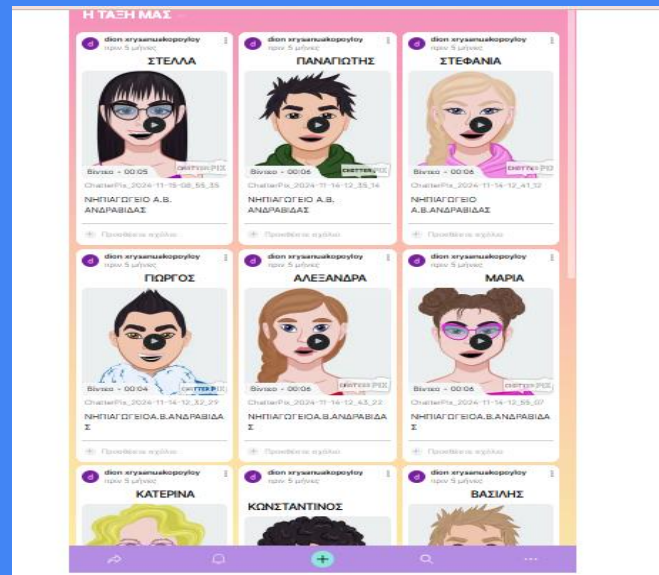
2η σελίδα του TwinSpace: “Ας γνωριστούμε”. Παραθέσαμε ένα βίντεο για να παρουσιάσουμε το νηπιαγωγείο μας και δημιουργήσαμε avatar με τη βοήθεια της εφαρμογής ChatterPix για να παρουσιάσουν τα παιδιά τον εαυτό τους στους εταίρους. Τα avatar αναρτήθηκαν σε ένα Padlet.

<https://www.youtube.com/watch?v=JoNBDxZ2C0k>

https://www.youtube.com/watch?v=uihZqLEMz_4

<https://padlet.com/anastasiaplayground/padlet-v1efc157v1am9whs>

<https://padlet.com/dionxr3/padlet-7ua412tqa40fmd9g>

3η σελίδα του TwinSpace: “Το Λογότυπο του έργου”. Το λογότυπο eTwinning αποτυπώνει με απλό και άμεσο τρόπο τον πυρήνα της δράσης, δηλ. τη συνεργασία, την επικοινωνία και τη σύνδεση σχολείων και ανθρώπων σε μια κοινή παιδαγωγική προσπάθεια.

Status message

Close this message ✕

Your vote has been recorded.

Ποιό λογότυπο προτείνεις για το πρόγραμμα "Μικροί ζωγράφοι-Μεγάλα έργα"

26 responses

☒ Νηπιαγωγείο Λάππα

38% (10 votes)

☐ Νηπιαγωγείο ΑΒ Ανδραβιδας

62% (16 votes)

Επεξεργασία μέσα στην τάξη...

Τηλεδιάσκεψη μέσω webex

Εμπειρίες που μοιραστήκαμε στις τηλεδιασκέψεις...

4η σελίδα του TwinSpace: Επεξεργασία του έργου του **Τζάκσον Πόλοκ**. Στο χώρο της τάξης τα παιδιά με πινέλα και γλωσσοπίεστρα ακολουθώντας το ρυθμό της μουσικής δημιούργησαν πιτσιλωτά μοτίβα μιμούμενα την τεχνική του Πόλοκ. Δεν έπρεπε να ακουμπήσουν τον καμβά. Το μήνυμα που πέρασε ήταν ξεκάθαρο: η ζωγραφική είναι προσωπική έκφραση και δημιουργία.

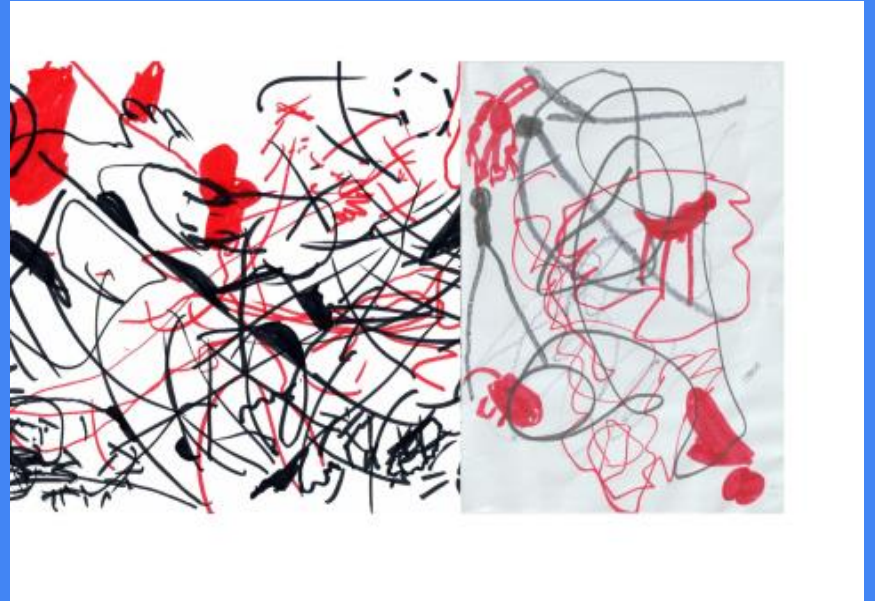

Ζωγραφίζοντας με διάδραση: “Συνδέουμε τις γραμμές μας”

Τζάκσον Πόλοκ, “Untitled”, 1948-49

Επεξεργασία στο χώρο της τάξης...

5η σελίδα του TwinSpace: “Εναστρη Νύχτα”, Β. Βαν Γκογκ

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=3458328132e1>

Στη συνέχεια, τα παιδιά συνέθεσαν μια ιστορία από κοινού: η μια ομάδα σκέφτηκε τις τέσσερις πρώτες σκηνές της ιστορίας και η άλλη άλλες τέσσερις. Ιχνογράφησαν την ιστορία και δημιουργήθηκε ένα ψηφιακό βιβλίο με τη βοήθεια της εφαρμογής storyjumper <https://www.storyjumper.com/book/read/179730341/67c5cdb33af3a>
<https://read.bookcreator.com/TtzOCz17QHMQlINVJIUBkee1sDFB2/msalj11BRaK0X3ivsXffwA>

Επεξεργασία στο χώρο της τάξης...

6η σελίδα του TwinSpace: Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο, “Άνοιξη”

<https://read.bookcreator.com/TtzOCz17QHMcqINVJIUBkee1sDFB2/Am96SAQHSlGmJD6nvDF5nw>

Στιγμιότυπα οθόνης από το ψηφιακό βιβλίο που δημιούργησαν...

Η Χελώνα ευχαρίστησε τη νεράιδα κι έγιναν όλοι φίλοι!
Κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!

Μια λουλουδένια ιστορία

by ANASTASIA GIANNIOTA

 Read to me

Ο Μάριος ζούσε σε ένα λουλουδόσπιτο βαθιά στο δάσος.
Κάθε μέρα έβγαινε περίπατο για να παίξει με τα ζωάκια...

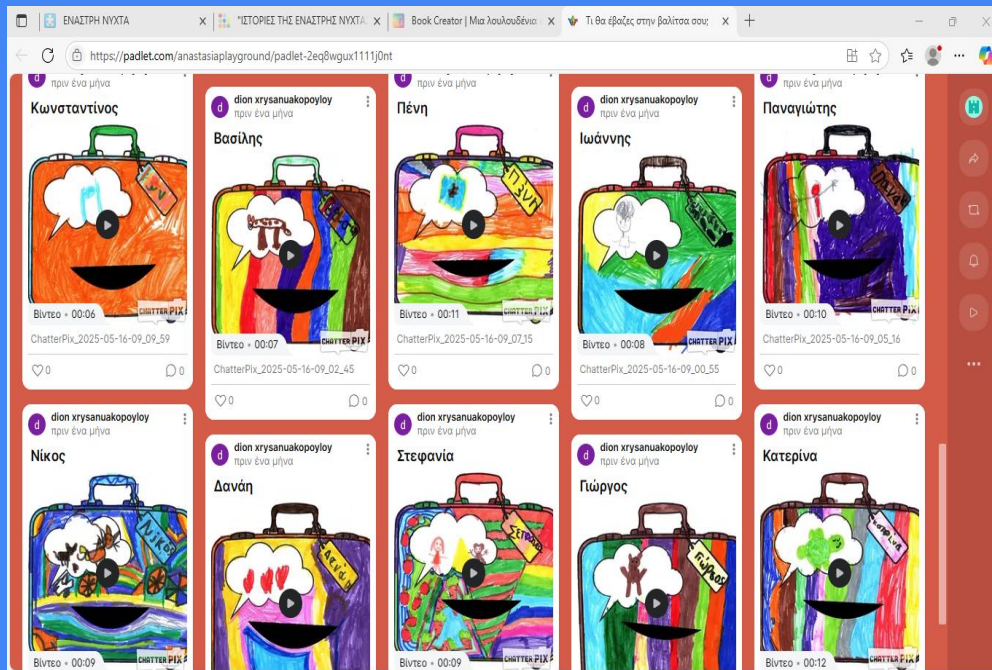
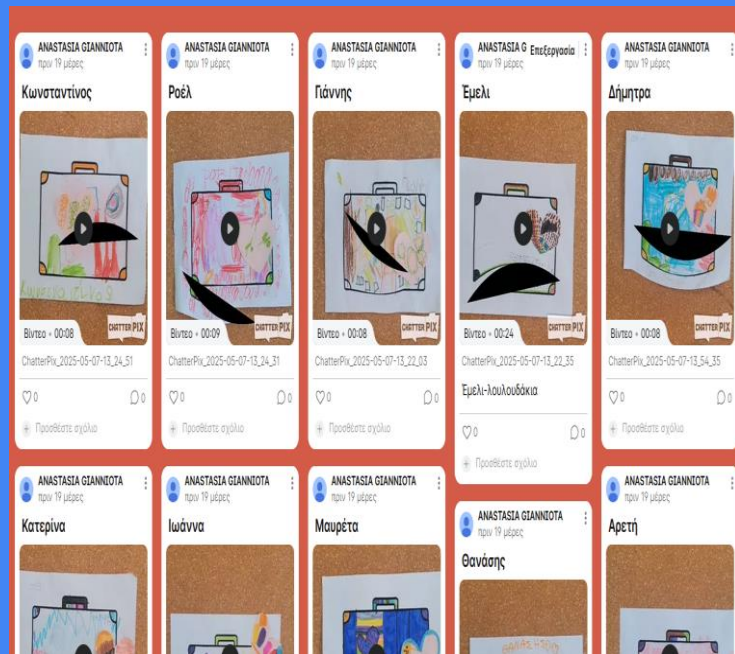
Με το φίλο του τον σκαντζόχοιρο βρήκαν μια χελώνα που είχε ραγίσει το καβούκι της...

7η σελίδα του TwinSpace: “Αλέξης Ακριθάκης”

Οι βαλίτσες των παιδιών...

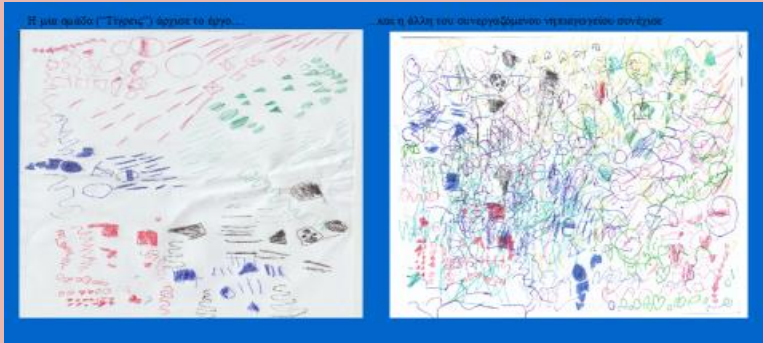
<https://padlet.com/anastasiaplayground/padlet-2eq8wgux1111j0nt>

“Τσίκι-τσίκι...”

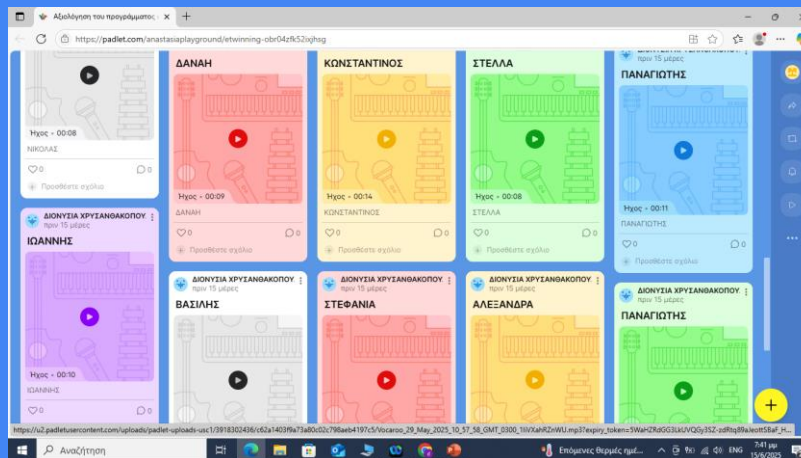
Τα ομαδικά “Τσίκι-τσίκι” των παιδιών...

Περιήγηση στην πινακοθήκη

Αξιολόγηση από τα παιδιά...

Καταγραφές της νηπιαγωγού από την τάξη μας...

- Στα παιδιά άρεσε ιδιαίτερα η επεξεργασία της ενότητας για τον Πόλοκ, ίσως επειδή συνδύαζε ρυθμό, κίνηση και ήταν ελεύθερα να δημιουργήσουν ο,τι ήθελαν χωρίς να νοιάζονται για το σωστό ή το λάθος. Ιδιαίτερα θετικό ήταν το γεγονός ότι κάποια παιδιά σταμάτησαν να σχολιάζουν αρνητικά τις ζωγραφιές των μικρότερων παιδιών (π.χ. “είναι μουτζούρα αυτό που κάνεις”). Μετά την επεξεργασία της συγκεκριμένης ενότητας κάποια παιδιά έλεγαν ότι “και η μουτζούρα είναι τέχνη”, έφερναν από το σπίτι τους ζωγραφιές που μιμούνταν την τεχνική του Πόλοκ με χαρούμενα χρώματα και τις έβαζαν με καμάρι στον πίνακα της τάξης χωρίς το άγχος ότι θα τους πει κάποιος ότι κάνουν μουτζούρες. Ζωγράφιζαν πολύ συχνά την ώρα των ελεύθερων δραστηριοτήτων ζωγραφιές α λα Πόλοκ.
- Ενσωμάτωσαν στο παιχνίδι τους εμπειρίες από το πρόγραμμα. πχ παρίσταναν ότι έβγαζαν φωτογραφίες τα έργα που είχαν δημιουργήσει με τα ψεύτικα κινητά της τάξης για να τα ανεβάσουν στον ιστότοπο. Παρίσταναν ότι τα παρουσίαζαν στην άλλη κυρία ή στα παιδιά του άλλου τμήματος.
- Από τα ψηφιακά εργαλεία που αξιοποιήθηκαν, η ηχογράφηση στην εφαρμογή Chatterpix επηρέασε θετικά τα παιδιά. Τους άρεσε να ακούν τον εαυτό τους και ζητούσαν να επαναλάβουν την ηχογράφηση για να διορθώσουν το μήνυμά τους. Η ηχογράφηση συνέβαλε στην αξιολόγηση της γλωσσικής ανάπτυξης των παιδιών από τη νηπιαγωγό.

Εντυπώσεις από το πρόγραμμα...

Οι μεγαλύτερες προκλήσεις:

- Υπήρχε κάποιο άγχος ή, έστω, αισθήματα αβεβαιότητας για τις απαιτήσεις του προγράμματος, κυρίως, σε ό,τι αφορά τεχνικές δυσκολίες.
- Επικοινωνία μεταξύ των συνεργαζόμενων σχολείων: Υπήρξαν κάποια εμπόδια στη ροή του προγράμματος (π.χ απουσίες παιδιών, το ένα τμήμα ήταν πρωινό ενώ το συνεργαζόμενο απογευματινό, άδειες εκπαιδευτικών,).
- Η υλοποίηση του προγράμματος απαιτεί επιπλέον προετοιμασία και συντονισμό πέρα από τις βασικές υποχρεώσεις της καθημερινής σχολικής ζωής.
- Προσαρμογή του υλικού στην ηλικία των παιδιών. Η παρουσίαση των έργων έπρεπε να γίνει με τρόπο κατανοητό και ελκυστικό για τα παιδιά αυτής της ηλικίας.
- Είναι πρόκληση να βρεθούν κατάλληλοι τρόποι αξιολόγησης της συμμετοχής των παιδιών σε τόσο μικρή ηλικία.

Αποτελέσματα και οφέλη...

- Καλλιέργεια δημιουργικότητας (τα παιδιά ανέπτυξαν τη φαντασία, την αισθητική, τη λεπτή κινητικότητα).
- Διαπολιτισμική προσέγγιση (ήρθαν σε επαφή με έργα τέχνης ζωγράφων από διαφορετικές χώρες).
- Ενίσχυση ψηφιακού εγγραμματισμού (παιδιά και εκπαιδευτικοί ήρθαν σε επαφή με νέες τεχνολογίες καλλιεργώντας δεξιότητες του 21ου αιώνα).
- Επαγγελματική ενδυνάμωση εκπαιδευτικών (οι νηπιαγωγοί απέκτησαν νέες γνώσεις, εμπειρίες, αυτοπεποίθηση μέσα από τη συνεργασία και την καινοτομία).
- Ανάδειξη του Νηπιαγωγείου (προβάλλεται η δουλειά του νηπιαγωγείου μας και ενισχύεται το κύρος του στη σχολική κοινότητα).
- Σχέσεις και συνεργασία: καλλιεργήθηκε πνεύμα ομαδικότητας και συνεργασίας τόσο μεταξύ των νηπιαγωγών όσο και μεταξύ των παιδιών.

Πώς προώθησε το πρόγραμμα τις τέσσερις βασικές δεξιότητες του 21ου αιώνα (4C's);

1. Critical Thinking – Κριτική και Δημιουργική Σκέψη

- **Παρατήρησαν** έργα τέχνης και διατύπωσαν **υποθέσεις**.
- Αποκωδικοποίησαν τα έργα με **ανοιχτές ερωτήσεις**.
- Έμαθαν να **δικαιολογούν τις προτιμήσεις τους** (στην ψηφοφορία για λογότυπο ή επιλογή έργου).
- Συμμετείχαν σε **διαδικασίες λήψης απόφασης** σε ομάδες.

2. Creativity – Δημιουργικότητα

- Οι δραστηριότητες βασίζονταν σε **πειραματισμό με υλικά και τεχνικές** (π.χ. dripping του Πόλοκ, κολάζ τύπου Αρτσιμπόλντο).
- Συνέθεσαν **νέες μορφές**: έργα, ιστορίες, παζλ, avatars, βιβλία.
- Χρησιμοποίησαν **ψηφιακά εργαλεία με καλλιτεχνικό τρόπο** (π.χ. Excalidraw, BookCreator, ChatterPix).
- Κλήθηκαν να **φανταστούν σενάρια**.

3. Collaboration – Συνεργασία

- Συνεργάστηκαν **εντός τάξης** σε μικρές ομάδες.
- Συνεργάστηκαν **με μαθητές άλλου σχολείου**:
 - Δημιούργησαν από κοινού έργα,
 - Συζήτησαν μέσω τηλεδιασκέψεων,
 - Μοιράστηκαν ιδέες και εμπειρίες.
- Συμμετείχαν σε **ψηφιακή ψηφοφορία** (π.χ. επιλογή κοινού λογότυπου).

4. Communication – Επικοινωνία

- Ανέπτυξαν **δεξιότητες προφορικού λόγου**: παρουσίασαν έργα, συμμετείχαν σε συζητήσεις, περιέγραψαν ιστορίες.
- Έμαθαν να **ακούν τους άλλους και να σέβονται τη σειρά ομιλίας**.
- Εξέφρασαν **συναισθήματα, σκέψεις και προτιμήσεις** με λόγο, εικόνα και ήχο.
- Χρησιμοποίησαν **ψηφιακά μέσα επικοινωνίας** (Webex, Padlet, Bookcreator, Storyjumper, ηχογραφήσεις, avatars)

Συμπερασματικά:

Το πρόγραμμα:

- Ενσωματώνει **σύγχρονες διδακτικές πρακτικές**,
- Ενισχύει την **ολιστική ανάπτυξη** του παιδιού,
- Υποστηρίζει **δεξιότητες-κλειδιά του 21ου αιώνα** με τρόπο **παιγνιώδη, δημιουργικό και συνεργατικό**.

A scenic view of a tropical beach. In the foreground, a wooden gazebo with a thatched roof stands on a sandy shore. The gazebo has a wooden frame, a thatched roof, and a small table with two cushions inside. The water is a vibrant turquoise color, and a small island with greenery is visible in the distance under a blue sky with scattered clouds.

Καλό Καλοκαίρι!